

CONSEIL D'ÉTAT
section de législation

avis 59.787/2/V
du 18 juillet 2016

sur

un projet d'arrêté royal
'concernant la coopération non
gouvernementale'

RAAD VAN STATE
afdeling Wetgeving

advies 59.787/2/V
van 18 juli 2016

over

een ontwerp van koninklijk
besluit 'betreffende de niet-
gouvernementele
samenwerking'

Le 12 juillet 2016, le Conseil d'État, section de législation, a été invité par le Vice-Premier Ministre et Ministre de la Coopération au développement, de l'Agenda numérique, des Télécommunications et de la Poste à communiquer un avis, dans un délai de cinq jours ouvrables, sur un projet d'arrêté royal 'concernant la coopération non gouvernementale'.

Le projet a été examiné par la deuxième chambre des vacations le 18 juillet 2016. La chambre était composée de Yves KREINS, premier président du Conseil d'État, Martine BAGUET et Bernard BLERO, conseillers d'État, Sébastien VAN DROOGHENBROECK, assesseur, et Bernadette VIGNERON, greffier.

Le rapport a été présenté par Roger WIMMER, premier auditeur.

La concordance entre la version française et la version néerlandaise a été vérifiée sous le contrôle de Martine BAGUET.

L'avis, dont le texte suit, a été donné le 18 juillet 2016.

*

Op 12 juli 2016 is de Raad van State, afdeling Wetgeving, door de Vice-Eerste Minister en Minister van Ontwikkelingssamenwerking, Digitale Agenda, Telecommunicatie en Post verzocht binnen een termijn van vijf werkdagen een advies te verstrekken over een ontwerp van koninklijk besluit 'betreffende de niet-gouvernementele samenwerking'.

Het ontwerp is door de tweede vakantiekamer onderzocht op 18 juli 2016. De kamer was samengesteld uit Yves KREINS, eerste voorzitter van de Raad van State, Martine BAGUET en Bernard BLERO, staatsraden, Sébastien VAN DROOGHENBROECK, assessor, en Bernadette VIGNERON, griffier.

Het verslag is uitgebracht door Roger WIMMER, eerste auditeur.

De overeenstemming tussen de Franse en de Nederlandse tekst van het advies is nagezien onder toezicht van Martine BAGUET.

Het advies, waarvan de tekst hierna volgt, is gegeven op 18 juli 2016.

*

RECEVABILITÉ

Suivant l'article 84, § 1er, alinéa 1er, 3°, des lois coordonnées sur le Conseil d'État, la demande d'avis doit spécialement indiquer les motifs qui en justifient le caractère urgent.

La lettre s'exprime en ces termes :

« De spoedbehandeling die ik vraag is gemotiveerd door de volgende elementen:

Voor het KB betreffende de niet-gouvernementele samenwerking, het feit dat de wet die op 9 juni 2016 door het parlement aangenomen werd, tot wijziging van de wet van 19 maart 2013 betreffende de Belgische Ontwikkelingssamenwerking het wettelijke kader heeft gewijzigd voor vijfjarige programma's die op 1 januari 2017 moeten starten;

Voor het KB betreffende de niet-gouvernementele samenwerking, het feit dat de betrokken organisaties binnen de kortst mogelijke termijn moeten kunnen beschikken over de inhoudelijke en vormelijke vereisten om deze programma's te kunnen voorleggen binnen een termijn die de administratie toelaat om een advies aan de minister over te maken;

Voor het KB betreffende het aantal gemeenschappelijke strategische kaders van de niet-gouvernementele samenwerking en hun geografische of thematische dekking, het feit dat de eerste gemeenschappelijke strategische kaders die het voorwerp van dit besluit vormen, vóór 1 september 2016 ingediend en door de minister goedgekeurd moeten worden om als basis te kunnen dienen voor de programma's van de niet-gouvernementele samenwerking die op 1 januari 2017 beginnen ».

Aux termes de l'article 84, § 1er, alinéa 1er, 3°, des lois coordonnées sur le Conseil d'État, pour qu'une demande d'avis dans un délai de cinq jours ouvrables soit recevable, le caractère urgent doit être spécialement motivé dans la demande. En exigeant que les demandes d'avis dans les cinq jours ouvrables soient « spécialement » motivées, le législateur a voulu que ce délai, extrêmement bref, ne soit sollicité qu'exceptionnellement. La motivation adéquate de l'urgence constitue dès lors une condition de recevabilité de la demande d'avis.

Selon le vœu du législateur, elle permet un examen ordonné des projets et propositions par la section de législation et évite de multiplier les dérogations à l'ordre normal de cet examen.

Des motifs spécifiques, liés à l'objet même des dispositions en projet et à leur contenu, comme établissant l'urgence doivent être invoqués.

Ainsi que la section de législation du Conseil d'État l'a rappelé à de nombreuses reprises, ces motifs spécifiques doivent revêtir un caractère suffisamment pertinent et concret au regard du projet qui lui est soumis.

Tel n'est pas le cas en l'espèce.

En effet, l'arrêté en projet se donne comme fondement juridique les articles 26 et 27 de la loi du 19 mars 2013 'relative à la Coopération belge au Développement', remplacés par la loi du 16 juin 2016. Conformément à l'article 26, § 1er, alinéa 1er, de cette loi, seule une organisation accréditée à cet effet peut solliciter une subvention visée à l'article 27.

Or, selon l'article 17 de la loi du 16 juin 2016 'modifiant la loi du 19 mars 2013 relative à la Coopération belge au Développement',

« Les accréditations visées à l'article 26 de la loi du 19 mars 2013 précitée [remplacé par l'article 10 de la loi du 16 juin 2016] prennent effet au plus tôt le 1er janvier 2017. ».

La motivation revient donc à affirmer de manière tautologique que le dossier est urgent. En outre, par son caractère stéréotypé, elle serait susceptible d'être invoquée à l'appui d'autres demandes d'avis, sans avoir égard de manière suffisante à la spécificité du dossier.

La demande d'avis est, dès lors, irrecevable.

*

ONTVANKELIJKHEID

Overeenkomstig artikel 84, § 1, eerste lid, 3°, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State, moeten in de adviesaanvraag in het bijzonder de redenen worden aangegeven tot staving van het spoedeisende karakter ervan.

In casu luidt die motivering in de brief met de adviesaanvraag als volgt:

“De spoedbehandeling die ik vraag is gemotiveerd door de volgende elementen:

- Voor het KB betreffende de niet-gouvernementele samenwerking, het feit dat de wet die op 9 juni 2016 door het parlement aangenomen werd, tot wijziging van de wet van 19 maart 2013 betreffende de Belgische Ontwikkelingssamenwerking het wettelijke kader heeft gewijzigd voor vijfjarige programma's die op 1 januari 2017 moeten starten;

- Voor het KB betreffende de niet-gouvernementele samenwerking, het feit dat de betrokken organisaties binnen de kortst mogelijke termijn moeten kunnen beschikken over de inhoudelijke en vormelijke vereisten om deze programma's te kunnen voorleggen binnen een termijn die de administratie toelaat om een advies aan de minister over te maken;

- Voor het KB betreffende het aantal gemeenschappelijke strategische kaders van de niet-gouvernementele samenwerking en hun geografische of thematische dekking, het feit dat de eerste gemeenschappelijke strategische kaders die het voorwerp van dit besluit vormen, vóór 1 september 2016 ingediend en door de minister goedgekeurd moeten worden om als basis te kunnen dienen voor de programma's van de niet-gouvernementele samenwerking die op 1 januari 2017 beginnen”.

Opdat een vraag om binnen een termijn van vijf werkdagen advies te geven ontvankelijk zou zijn, moet naar luid van artikel 84, § 1, eerste lid, 3°, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State het spoedeisende karakter in de adviesaanvraag met bijzondere redenen worden omkleed. Door een “bijzondere” motivering te eisen voor de adviesaanvragen met een termijn van vijf werkdagen, heeft de wetgever ernaar gestreefd dat alleen in uitzonderlijke gevallen wordt verzocht om binnen die uitzonderlijk korte termijn advies uit te brengen. De deugdelijke motivering van het verzoek om spoedbehandeling is derhalve een vereiste voor de ontvankelijkheid van de adviesaanvraag.

Volgens de wens van de wetgever kan de afdeling Wetgeving dankzij die verplichting de ontwerpen en voorstellen in een bepaalde volgorde onderzoeken en voorkomt ze dat steeds vaker wordt afgeweken van de normale volgorde van dat onderzoek.

Tot staving van de spoedeisendheid dienen specifieke redenen te worden opgegeven die verband houden met het onderwerp zelf en met de inhoud van de ontworpen bepalingen.

Zoals de afdeling Wetgeving van de Raad van State er al meermaals op heeft gewezen, moeten die specifieke redenen voldoende relevant en concreet te zijn ten aanzien van het ontwerp dat aan de Raad wordt voorgelegd.

Dat is *in casu* niet het geval.

Het ontwerpbesluit geeft immers als rechtsgrond de artikelen 26 en 27 van de wet van 19 maart 2013 ‘betreffende de Belgische Ontwikkelingssamenwerking’, vervangen bij de wet van 16 juni 2016. Overeenkomstig artikel 26, § 1, eerste lid, van die wet, mag enkel een hiertoe erkende organisatie een subsidie aanvragen als bedoeld in artikel 27.

Artikel 17 van de wet van 16 juni 2016 ‘tot wijziging van de wet van 19 maart 2013 betreffende de Belgische Ontwikkelingssamenwerking’ luidt echter als volgt:

“De in artikel 26 van voormelde wet van 19 maart 2013 [dat bij artikel 10 van de wet van 16 juni 2016 is vervangen] bedoelde erkenningen treden ten vroegste op 1 januari 2017 in werking”.

De motivering van het verzoek om spoedbehandeling vertoont dus een tautologie. Door haar stereotiepe formulering zou ze bovendien kunnen worden aangevoerd tot staving van andere adviesaanvragen, zonder dat voldoende rekening wordt gehouden met de eigenheid van het dossier.

De adviesaanvraag is bijgevolg niet-ontvankelijk.

LE GREFFIER – DE GRIFFIER

LE PREMIER PRÉSIDENT –
DE EERSTE VOORZITTER

Bernadette VIGNERON

Yves KREINS